

Arquitecte de Barcelona, en Claudi Arañó ens demostrarà al llarg de l'entrevista l'estret vincle existent entre arquitectura i cultura. Aquest català comparteix estudi amb dos arquitectes més i tres aparelladors.

Coneixedor de tots els tipus de clients, assegura que **"l'Administració et deixa una important parcel·la lliure com a projectista. Cal acceptar, d'altra banda, el fet que les obres hagin d'estar acotades econòmicament. Amb el petit client, és indispensable que hi hagi una sintonia de partida. Quant al gran promotor, cal dir que moltes de les seves exigències són conseqüència de la concepció cultural que té del seu propi producte, que es barreja indissolublement amb les decisions de màrqueting"**. Les conseqüències d'aquest conservadorisme pel que fa a l'habitatge són òbvies: **"No evolucionem. Ningú no vol encetar una nova possibilitat"**. Tot i el predomini de models d'habitatge estàndard, **"quan el públic adquireix la seva llar té molt en compte el seu aspecte figuratiu. Aquesta consideració és molt més evident en l'habitatge unifamiliar, que en el noranta per cent dels casos és una mostra de l'imaginari de l'usuari"**. En aquests casos, en Claudi insisteix en la necessitat **"que s'estableixi una relació íntima entre arquitecte i client, similar a l'existent amb el metge de capçalera. Se'm fa molt difícil imaginar que algú pugui fer un encàrrec a un arquitecte que no conegui. Possiblement la feina només podria tirar endavant d'una forma mecànica"**.

A l'hora de descriure l'habitatge d'aquí a vint anys, torna a insistir en la importància de **"la cultura de cada família, que és el que condicionarà les característiques i l'aspecte d'aquell immoble. En l'actualitat, la tònica general, però, és que els fills triguin molts anys a independitzar-se de la llar paterna. Aquesta realitat genera subespais, de manera que l'habitació d'un fill és més que un dormitori. Al mateix temps, hi ha uns espais de relació. És clar que això pot canviar, de manera que m'imagino l'habitatge del futur molt més flexible, això és, susceptible de ser modificat al llarg del temps"**. Concretant, **"estances com la cuina tindran possibilitat de tecnificar-se progressivament i d'unificar-se amb els espais per estar, les cèl·lules individuals (els dormitoris) incorporaran terminals de comunicació i funcionaran com a llocs de treball"**. Aclareix que **"l'aplicació de noves tecnologies a la llar requereix una preparació que costa d'incorporar al mercat. La inèrcia fa molt més fàcil treballar amb materials tradicionals, que són fàcils d'ajustar dimensionalment, que introduir materials i sistemes més elaborats que requereixen processos de replanteig més precisos. Em sembla que el millor que es pot fer és incorporar les innovacions lentament i progressiva"**.

És conscient que aquestes novetats **"fan por al públic"**. De vegades massa por, tal com ens il·lustra l'experiència del nostre interlocutor: **"Nosaltres ens vam encarregar d'una de les unitats de projecte de la Vila Olímpica. Es va muntar una subestructura que vetllés perquè aquells habitatges estiguessin sotmesos a un control rigorós, encapçalat per especialistes en màrqueting. Al mateix temps, als arquitectes se'ns va concedir un ampli marge de llibertat a l'hora de decidir el tractament exterior dels edificis. No obstant això, em vaig trobar clients que esperaven cases més interessants, amb un altre**

tipus d'aportacions, i no normals i corrents. Aspectes com la flexibilitat i la complexitat dels espais enriqueixen la vida de l'usuari, però són molt difícils d'explicar. El públic només ho entén quan ho veu fet, la qual cosa demostra que una casa molt moderna que estigui al mercat té sortida".

El nostre entrevistat sap molt bé de què parla: **"He estat promotor a petita escala. He vist clar que tots els productes tenen sortida si estan ben encaixats econòmicament"**. Tanmateix, són pocs els arquitectes que donen aquest pas: **"És una de les maneres que hi ha de sortir de la convencionalitat, si bé s'ha d'exercir un gran equilibri entre les decisions arquitectòniques i les econòmiques. És més fàcil vendre una casa que el projecte d'una casa. D'altra banda, els del meu col·lectiu som molt gelosos de la professió, com si no ens poguéssim dedicar a una altra cosa. Aquesta actitud em sembla un error: només cal veure els enginyers, que disposen de molts camps d'actuació, mentre que nosaltres tan sols ens volem dedicar a projectar"**. Per al nostre convidat, aquesta postura és, en part, **"conseqüència de l'ensenyament rebut, que ha limitat les nostres atribucions a la projectació. I, tanmateix, el meu gremi podria intervenir en moltes altres activitats, on la seva actuació seria determinant"**. Concedeix, d'altra banda, que la formació rebuda a les escoles catalanes ha donat molt bons fruits, perquè **"és gràcies a aquesta que Catalunya ha gaudit d'una gran eclosió de bons arquitectes"**.

Però aquests arquitectes es troben amb grans responsabilitats que els poden conduir a més d'una situació desagradable: **"Estem en llibertat condicional. Les assegurances de responsabilitat civil i una certa indefinició de responsabilitats han augmentat considerablement les denúncies contra el meu col·lectiu, la qual cosa ens ha fet esperar impacientment que s'aprovés la nova llei d'edificació"**. D'altra banda, **"és positiu que es critiquin les obres arquitectòniques, perquè és llavors que el públic s'interessa pel tema. De la mateixa manera, si bé és lògic que els arquitectes adoptin determinades postures, hi hauria d'haver contrapunts, per tal que no semblés que tota la professió està d'acord amb la mateixa idea"**. En qualsevol cas, en Claudi destaca **"la tendència de l'arquitecte a estar molt compromès amb la seva professió. Mentre que els altres professionals acostumen a estar més centrats en el seu exercici empresarial, l'arquitecte es caracteritza per una innata tendència a assolir un cert compromís amb la ciutat"**.

Un compromís d'aquest tipus adquireix matisos importants quan es treballa per a un ajuntament, en el cas d'en Claudi el de Manlleu, on va ser arquitecte municipal durant tres anys: **"Com que he fet bastants feines per a l'Administració, la meua situació era privilegiada des del punt de vista cultural. Va ser un període molt dur, que em va ajudar a establir un contrast amb la realitat que havia viscut fins llavors. Des d'un lloc de treball com aquest, pots contribuir a millorar i crear la identitat urbana, que és quelcom importantíssim. Però això, malgrat la probada rendibilitat econòmica que representa a mig i llarg termini, sembla estar per sota de les prioritats polítiques"**. Tant de bo hi hagi més persones que, des del seu lloc de treball, lluitin per la bellesa dels nostres edificis, com ha fet i fa en Claudi Arañó.

“La tendència de l’arquitecte és estar molt compromès amb la seva professió. L’arquitecte es caracteritza per una innata tendència a assolir un cert compromís amb la ciutat”

Claudi Arañó - Barcelona (Barcelonès)